

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять третя

Стенограма пленарного засідання
15 січня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять третя

*Стенограма пленарного засідання
15 січня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 15 січня 2026 року)

Частина тридцять третя

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...7
Заяви депутатських фракцій і груп	...17
Голосування пропозиції про запрошення міністра у справах ветеранів України Калмикової Н.Ф. і директора державної установи «Національне військове меморіальне кладовище» на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України 16 січня 2026 року для надання інформації	...19
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...20
Голосування пропозицій про включення до порядку денного сесії проектів законів України:	
«Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи»	...21
«Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки розвитку ефективного та сталого централізованого теплопостачання»	...21
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності управління об'єктами державної та комунальної власності з метою відновлення та економічного зростання України»	...21

Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяким категоріям громадян»	...22
Прийняття рішення про запрошення міністра у справах ветеранів України Калмикової Н.Ф. на пленарне засідання Верховної Ради України для надання інформації	...35
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...36
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про посилення ролі української мови в утвердженні Української держави»	...36
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...37
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо електронного документообігу при працевлаштуванні»	...37
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...37
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою приведення їх у відповідність з вимогами Європейської конвенції про захист домашніх тварин»	...38
Ратифікація Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо проекту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Реконструкція Татарбунарської та Кілійської зрошувальних систем»	...38

Прийняття рішення про усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про основні засади житлової політики»	...43
Ратифікація:	
Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо програми «Відновлення та збереження культурної спадщини Одеського регіону»	...44
Договору про спільні закупівлі заходів медичного захисту	...45
Відхилення проекту Закону України «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Польща про діяльність <i>Bank Gospodarstwa Krajowego</i> в Україні»	...46

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
15 січня 2026 року, 10 година 14 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Сьогодні, 15 січня, відзначається День Управління державної охорони України – це професійне свято людей, які забезпечують безпеку вищих органів влади, посадових осіб і стратегічно важливих об'єктів, демонструючи високий рівень професіоналізму, відповідальності та дисципліни. Щиро вітаємо працівників Управління державної охорони України та бажаємо їм міцного здоров'я, витримки і незламної сили духу. Дякую за вірну службу Україні (*Оплески*).

Шановні народні депутати, перед виконанням Державного Гімну України хочу повідомити, що рівно 34 роки тому цього дня Верховна Рада України затвердила музичну редакцію Державного Гімну України, автор музики Михайло Вербицький, яка є невід'ємним символом української державності, єдності та незламного духу нашого народу.

За парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, триває 1422-а доба широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Щодня жорстока рашистська агресія приносить нам болісні звістки про втрати серед військовослужбовців і мирних громадян, але водночас – приклад самопожертви, мужності, незламності і сили духу українців.

Схилимо голови в пам'ять про всіх захисників і захисниць, які віддали своє життя за Україну, а також мирних співвітчизників, невинно загиблих унаслідок російської агресії. Прошу вшанувати їх пам'ять хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Шановні колеги, відповідно до рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів.

Прошу народних депутатів записатися на виступи. Колеги, будь ласка.

Слово надається народному депутату Приходьку Борису Вікторовичу, депутатська група «Довіра». Він передає слово Бакунцю, я правильно розумію? Обидва – від групи «Довіра», два слова передаються Бакунцю для виступу. Усе вірно? І Сухов передає. Без претензій.

Павле Андрійовичу, 6 хвилин. Не передаєте? Тоді 3 хвилини. Я ж просто для чистоти трансляції.

Бакунець – тоді 3 хвилини. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Христос рождається!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славимо Його!

БАКУНЕЦЬ П.А. Дорогі українці! Шановні президіє, народні обранці! Дорогі наші захисники! Сьогодні цей ранок сколихнула звістка про черговий ворожий дрон знову на Львівщині, у серці Львова. Дрон летів з метою знищити монумент. Це йому не вдалося, він упав на дитячий майданчик, і, слава Богу, ніхто не постраждав. Дух славного українця Степана Бандери, який для всіх українців є прикладом національно-визвольної боротьби, єднання народу в боротьбі з окупантом, уже майже століття так мучить наших ворогів із далеких боліт, що вони готові боротися навіть з фізичними пам'ятниками. Однак пам'ятник уцілів. Усе пошкоджене майно, ми віримо, місцева влада відновить. Люди живі. А цей дух боротьби українського народу, який закладений ще в минулому столітті на основі величності постаті Степана Бандери, не знищити нікому. Десятки, сотні і тисячі молодих українських сердець, власне, гартуючись на цих високих словах і високих вчинках людей доби Степана Бандери, сьогодні, вчора та завтра захищали, захищають і захищатимуть незалежність та державний суверенітет України.

Ми дякуємо вам, дорогі українці, українська молоде, усі відважні українці, за те, що стоїте сьогодні, незважаючи на ці люті морози, в окопах і захищаєте нас.

Ми дякуємо енергетикам, які разом з рятувальниками одразу приїжджають і відновлюють тепло в оселях людей, а відтак відновлюють і тепло в серцях людей.

Ми дякуємо комунальникам, які, бачимо, працюють навіть уночі, щоб ми мали можливість комфортно проживати у своїх громадах.

Ми дякуємо і просимо, щоб Бог благословив наш український народ на єдність, відвагу, боротьбу, перемогу та збереження державної цілісності, суверенітету і незалежності нашої держави, горде ім'я якій – Україна.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Далі – Сухов Олександр Сергійович. Будь ласка.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Руслане Олексійовичу, прошу передати слово Вельможному. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Інвентаризація майна провалена, закон про проведення Всеукраїнської інвентаризації для розміщення внутрішньо переміщених осіб не виконується.

У понеділок ми були з робочим візитом на Полтавщині. Місцеві адміністрації провели інвентаризацію власного майна, але жодних даних про гуртожитки, санаторії, готелі та інше, що вкрай необхідно для проживання переселенців і належить державним корпораціям, як, наприклад, «Нафтогаз України», «Укрзалізниця» та інші, немає. Вони просто ігнорують норми закону. То закон один для всіх чи діє вибірково? Ніхто не притягнутий до відповідальності за порушення законодавства. Ми розглядаємо важливі зміни для чого, щоб їх потім ігнорували чи щоб вони працювали на користь людей? Чомусь звичайних громадян штрафують, їм блокують рахунки, позбавляють їх прав, а чиновники вважають, що вони найвищі з усіх.

На Полтавщині провели інвентаризацію. А що далі? Куди це майно передати і кому? Немає жодного рішення виконавчої влади, немає плану дій та коштів на ремонт. Всупереч закону, не діє реєстр майна, немає жодного результату. Скажіть, ми голосуємо для «галочки» чи для реальних змін? Люди помирають, люди не мають, де жити, а зараз ще й тотальні блекауті.

Переселенці – герої, які не зрадили державу, які залишилися, всупереч усьому, жити на Батьківщині. Люди втрачають домівки уже майже 12 років, лише одиниці отримали хоч якусь реальну допомогу від держави. Як розв'язується проблема розміщення найбільш постраждалих людей – переселенців? Ніяк. Закони повинні бути не покаранням для наших громадян, а діяти на користь українців.

Дякую всім, хто підтримує переселенців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зінкевич Яна Вадимівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Не знаю, як вам живеться, але більшість Української держави нині, якщо не в блекаутах, то без тепла і води, люди не мають можливості нормально захистити своїх дітей. Але ж державі на це начхати, і карати тих, хто розкрадав на енергетиці, у вас немає ані часу, ані бажання, бо то ваша команда.

Де кримінальна справа проти Єрмака? Де підозра Єрмаку? Де кримінальна справа і підозра Галущенко? Де справа проти Умерова? Де справи проти тих, хто засвідчений як мінімум на плівках з «Міндічгейту»? Ви навіть не в змозі були відправити цей уряд у відставку, а не те, що притягнути їх до відповідальності. І ті, хто краде і краде на крові, зараз собі вільно і красиво гуляють, якщо не в Україні, то за кордоном, бо, бачте, команда Президента, друзі Президента мають бути в шоколаді, так?

А в цей час, знаєте, проти кого масово відкривають кримінальні справи, хто зараз, у ці хвилини, на допитах у Державному бюро розслідувань і кому вручають підозри? Командири військових частин. Вони, бачте, у лютому і березні 2022 року, коли ви всі дружно «звалювали» з країни, особливо працівники ДБР, прокуратури і решти структур, якось не так закупили пальне: не за такою ціною, не так провели згідно з документами, з тими рознарядками з Міністерства оборони України, яке теж взагалі не орієнтувалося, що у нас воєнний стан і війна. Правильно, у нас же бойові командири винні в тому, що ви дружно із Зеленським на чолі «провтикали» підготовку до повномасштабного вторгнення. А, ні, вибачте, не «провтикали», ви дружно з Зеленським на чолі робили усе, щоб Україна не була готова до відбиття вторгнення.

Давайте я вам нагадаю, чим ви займалися в січні-лютому 2022 року. Ви розказували, що опозиція нагнітає ситуацію, розповідаючи, що буде вторгнення. Зеленський масово чинив переслідування Порошенка. А готуватися до вторгнення, накопичувати запаси і давати військовим можливість обороняти державу, ну, це ж було нецікаво. Можливо, ви хотіли здати Українську державу. Думаю, історія все розставить на свої місця. Але поки ви всі тут бавитеся в кадрові перестановки, як у борделі, бойові командири третій рік поспіль ходять по судах і дебеерах, де їх звинувачують за те, що вони робили все можливе для захисту

Української держави. Дуже сподіваюся, що вам це вернеться не сторицею, а на всі 500 відсотків, і ви будете відповідати за свої злочини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Ви знаєте, коли просинаєшся в квартирі, в якій плюс 10-11 градусів, перше, що робиш, дивишся погоду і бачиш: надворі мінус 18. Сьогодні в Києві – мінус 18. Сьогодні в Кривому Розі – мінус 18. Сьогодні в Запоріжжі – мінус 16. У людей немає ані тепла, ані води, у багатьох немає електрики.

Але, друзі, є і хороші новини. У Маямі, де мешкає родина Умерова, – плюс 23. Там плюс 23, друзі, все нормально, теплий океан. Тож, якщо ви переживали, не переживайте, там усе добре.

У Тель-Авіві – плюс 17. Друзі, все добре, Міндічу тепло. І море теж тепле. Тому не переживайте, там усе добре.

У Монако – плюс 12 не в квартирі, а на вулиці. Вдень буде ще тепліше. Тож там усе більш-менш, там теж є друзі Зеленського. Ну всі ті, які розбіглися по всьому світу, по різних місцях, пограбувавши Київ, Кривий Ріг, Одесу, Дніпро, Запоріжжя, Харків та інші українські міста, які нині замерзають, у яких немає ані тепла, ані води, нічого.

А нам що, яка відповідь Верховної Ради? Ми знову Шмигалья кудись пересунули. Та треба було міністром енергетики призначити Зеленського, він дав би таку потужність у мережу, що це вже мало б результат, усі зігрілися б, я так розумію. Бо всі ж тримаємося тільки на його потужній потужності.

Скільки це буде тривати? Країна замерзає, країна задихається, на фронті гинуть найкращі. Водночас у Верховній Раді жодного питання про терміни служби, нуль. Ви вчора знову продовжили мобілізацію. А де демобілізація? Де терміни служби? Де мотиваційні контракти, що обіцяв той Шмигаль, який тоді був міністром оборони? Тепер нам з кого спитати? З того Шмигалья, який тепер працює міністром енергетики, чи з того Шмигалья, який був Прем'єр-міністром України, чи ким він буде завтра? Де мотиваційні контракти? Де терміни служби?

Де доплати військовим? Де підвищення грошового забезпечення військових? Нічого ані щодо війни, ані щодо енергетики, ані щодо миру.

Ми нічого не говоримо тут, а що з миром? Що відбувається? Що з перемовинами? Повна тиша. Зате, друзі, у Маямі – плюс 23, у Тель-Авіві – плюс 17, у Монако – плюс 12, і там друзі Зеленського, а...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безугла Мар'яна Володимирівна, позафракційна. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, український народ! Я 8 грудня оголосила протест, страйк у парламенті у зв'язку із застоєм, який мав місце в критичний період нашої історії. Минуло трохи більше місяця, нам слід зазначити прогрес, чого вдалося досягти. Дякую усім небайдужим, зокрема Президенту.

Але все ще не прийнято основне рішення, яке дуже задавнене і без якого блокуються зміни у війську та наша оборона, – це заміна Головнокомандувача Збройних Сил України. Адже Головком – це не лише про фронт, це про роботу протиповітряної оборони та заліт «шахедів» прямо в міста, це про мобілізацію і роботу ТЦК та СП, це про терміни служби, які розраховує Генеральний штаб, що підпорядковується Головкому, це про все, що стосується війська. Жоден, навіть найгеніальніший, міністр оборони не зможе кардинально змінити ситуацію, поки немає сучасного керівництва військом.

Однак, згадаю ті аспекти, які зазначала 8 грудня, і те, чого вдалося досягти.

Президент прийняв рішення щодо Офісу Президента, і ми маємо нового керівника. Це був один із моментів, що призвів до застою. Антикорупційні органи відновили публікацію резонансних справ, але опозиція тут постійно питає і чомусь вимагає безпосередньо від Зеленського, мабуть, оголосити підозру Єрмаку. Національне антикорупційне бюро України вони згадувати бояться, а я не боюся і запитую в НАБУ: а де підозра щодо резонансних справ, які були розпочаті кілька місяців тому? Якщо ви згадуєте Єрмака і Галущенко, то де конкретно стосовно них підозра після обшуків і що далі відбувається з цими кримінальними справами? Не пані Тимошенко єдиною. Будь ласка, ми маємо бачити конкретний, завершальний і логічний результат.

Також, на жаль, Умеров ще залишається Секретарем Ради національної безпеки і оборони України. Можна розвалити міністерство, але спокійно існувати на іншій високій посаді. Ще є дуже багато питань.

План країни з'являється. Як би це не звучало доволі одіозно, але все-таки ми маємо нового очільника Міністерства оборони України, який не обмежується різкими заявами щодо конкретної реальності у сфері оборони в країні, готовий та представляє візію. Це чи не вперше в державі.

Тож я, дійсно, вбачаю прогрес, але без основного рішення ми все ще дуже вразливі. А основне рішення – це сучасне керівництво...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гевко Володимир Леонідович. Будь ласка.

ГЕВКО В.Л., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»).* Фракція «Слуга народу», Тернопільщина. Шановні друзі, українці! Цього тижня наша депутатська група з міжпарламентських зв'язків з Республікою Польща провела зустріч з делегацією польського Сейму. Ми привітали нову голову групи дружби Катажину Круляк з обранням на цю посаду. Насамперед хочу ще раз висловити глибоку вдячність усьому польському народу за ту підтримку і допомогу, яку надають поляки українцям.

Ми обговорили дуже багато важливих питань, одне з таких питань, на якому ми особливо наголошували, – це зростання антиукраїнських настроїв і в Польщі, і в Європейському Союзі. Ми бачимо, як Росія веде війну не тільки на полі бою, а й жорстку інформаційну війну. Ми бачимо, як Росія поширює антиукраїнські настрої в Європі, домагається того, щоб громадяни європейських країн виступали проти України.

Закликаю всіх голів груп дружби нашого парламенту максимально звернути увагу на це питання. Від цих антиукраїнських настроїв починають страждати наші люди за кордоном. Жінки, діти наших захисників потрапляють у дуже складні ситуації. Ми закликали наших польських друзів на своєму рівні, на рівні парламенту, на рівні Сейму Польщі, максимально ефективно та дієво реагувати на такі ситуації, ніколи не закривати очі на те, що відбувається стосовно українців. Ми маємо завжди підтримувати наших людей, особливо в такий складний період. Нині для нас дуже важливо доносити нашим партнерам, що Україна теж повинна бути в змозі розвивати свою економіку, наші підприємці, зокрема з Тернопільщини, наші фермери повинні вільно продавати свою вирощену продукцію за кордоном, щоб економіка, яка в нас ще працює, мала можливість розвиватися.

Закликаю всіх наших партнерів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Южаніна, після неї буде – Леонов замість Веніславського.

Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні українці! Шановні колеги! В економіці країни також бувають блекаути і навіть воєнні дії. Я зараз кажу про ту ситуацію, яка залежить

виключно від нас, нашого розуміння, від того, наскільки ми усвідомлюємо, в яких умовах перебуває наш дрібний бізнес. І тут інформація, яка зараз дуже широко лунає на різних майданчиках, тому що насправді чи не вперше фізичні особи – підприємці, які на спрощеній системі оподаткування, почали звертатися до експертів різного рівня для того, щоб їм надали повну інформацію щодо того, як буде вестися їх діяльність, якщо парламент прийме пропозицію Міністерства фінансів України і змушений буде перевести фізичних осіб – підприємців на сплату ПДВ при обсягах оподатковуваних операцій більше 1 мільйона гривень на рік, тих підприємців, які належать до першої, другої та третьої груп платників без сплати ПДВ на сьогодні.

Ми бачили, що Міністерство фінансів порахувало, що таких підприємців може бути 628 тисяч, і очікувана сплата податку на додану вартість до бюджету від них може становити 40 мільярдів гривень. Звісно, я, не довіряючи цим цифрам, звернулася з депутатським зверненням. На сьогодні отримала дуже широку інформацію щодо всіх видів діяльності, конкретної кількості фізичних осіб – підприємців, які можуть потрапити до категорії зі сплатою ПДВ.

Так-от хочу вам сказати, якщо рахувати ефективну ставку, яка є зараз, для порівняння, щодо третьої групи підприємців, від 5 до 12 відсотків, то ми отримуємо для тих підприємців, які ніколи не працювали з ПДВ і не знають, що таке податковий кредит, за деякими видами діяльності ефективну ставку цілих 20 відсотків. Це означатиме, якщо порахувати математично, що вони будуть сплачувати до бюджету втричі більше, ніж порахувало Міністерство фінансів.

Сподіваюся, все, що стосується фізичних осіб – підприємців, які перебувають на спрощеній системі, а також самої спрощеної системи з усіма її недоліками, – це наше внутрішнє питання. Ми знайдемо сили для того, щоб зрозуміти, які запобіжники поставити, щоб великі компанії не ухилялися через використання фізичних осіб – підприємців від сплати податків, але точно не маємо рубати з плеча, бо насправді це воєнні дії всередині країни проти власного бізнесу.

Дуже хочу закликати політиків: не діліть, будь ласка, тут пріоритети, розказуючи, що вашим пріоритетним видом політичної діяльності стане захист підприємців. Ви їх цим роз'єднуєте, прихиляючи конкретні групи до себе. Ми всі маємо об'єднатися і зробити все, вибудувати всю політику так, щоб дрібний бізнес залишався...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонов, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЛЕОНОВ О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 135, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Українська держава послідовно реалізує політику масштабування послуг, які надаються ветеранам коштом державного бюджету. Одним із найуспішніших прикладів останнього часу є проект з надання безкоштовних

послуг із лікування зубів та зубопротезування. Цей проект стартував у 2024 році за ініціативи Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства у справах ветеранів України, його цільовою аудиторією визначені учасники бойових дій, ветерани, військовослужбовці, особи з інвалідністю внаслідок війни. У 2025 році відбулося масштабування цього проекту, збільшено граничну суму компенсацій за окремі види стоматологічних послуг, зокрема 24 тисячі 900 гривень на зуболікування та 34 тисячі 900 гривень на зубопротезування. Загальна сума фінансування з боку держави становила 800 мільйонів гривень. Це дало змогу надати стоматологічну допомогу майже 95 тисячам ветеранів і військових. Як народний депутат я з перших днів супроводжував реалізацію цього проекту по всій країні. Лише в Одесі завдяки державній стоматологічній поліклініці 10 тисяч військових і ветеранів отримали допомогу щодо зуболікування, понад тисячу – отримали зубопротезування.

Постійне спілкування з військовими дало можливість зробити висновок, що проект є надзвичайно популярним. Верховна Рада вже відреагувала на зростання попиту, ми підвищили фінансування цього проекту на 2026 рік на 200 мільйонів гривень, до 1 мільярда гривень. Але подальший аналіз ситуації показав, що цього замало, бо лікування та протезування не закривають всі нагальні стоматологічні потреби, які виникають у військових, тому держава має взяти на себе фінансування імплантації зубів для ветеранів.

Відповідне депутатське звернення за моїм підписом було спрямовано минулого тижня до уряду, Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства у справах ветеранів України, а також до Офісу Президента. Попередні розрахунки показують, що ліміт на послуги імплантації має бути встановлений на рівні 70 тисяч гривень. Джерелом фінансування цієї ініціативи може стати перегляд державних програм, за якими відбувається повернення невикористаних грошей.

Закликаю своїх колег підтримати цю ініціативу. Наші ветерани мають жити повноцінно, і держава повинна це забезпечити.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Павленко Ростислав Миколайович. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська

солідарність»). Шановні колеги! Цей виступ – це подяка українським енергетикам. Вчора парламент проголосував за призначення Першого віцепрем'єр-міністра України – міністра енергетики. До цього енергетичне відомство залишалося без керівника 55 днів, і це в період, коли об'єкти енергетичної інфраструктури є головною ціллю ворожих атак. Масовані обстріли української енергетики стали серйозним випробуванням для всього суспільства. Але ми маємо пам'ятати, що відновлюють зруйноване не міністри, не мери міст і не політики, які на цьому здобувають собі авторитет, насправді це роблять висококваліфіковані фахівці, інженери, ремонтні бригади, тисячі працівників енергетичних компаній – люди, які у звичайному житті не сприймаються особливими героями, але в критичний момент стають тими, хто тримає країну, люди, які виїжджають на об'єкти ще до завершення тривоги, ризикуючи своїм життям, щоб якнайшвидше повернути світло в українські домівки.

Не знаю, чи бачили ви декілька днів тому цікаве порівняння. Берлін зіткнувся з катастрофою історичного масштабу: навмисний підпал високовольтних кабелів спричинив повний блекаут у частині міста на чотири дні. Це був найтриваліший блекаут з 1945 року. Хоча масштаби проблем німецької енергетики взагалі не можна порівнювати з тим, через що нині проходить Україна, наша країна, але цей випадок ще раз показав, що українські енергетики роблять щодня дійсно унікальне: відновлюють системи, зруйновані масованими ракетними ударами, швидше, ніж у багатьох країнах це відбувається за набагато легших умов.

Хочу звернутися до новообраного міністра енергетики. Пане міністре, сподіваюся, що ви докладете всіх зусиль, щоб належно відзначити роботу цих фахівців, що професіоналізм буде поставлений вище політичних інтересів, бо сьогодні на порядку денному стоїть питання виживання країни. Ми повинні об'єднуватися, підтримувати і залучати найкращих спеціалістів, гарантувати їм гідну оплату за ту надзвичайно складну роботу, яку вони виконують щодня.

Нашим енергетикам ще раз велика і щира повага, бо саме завдяки таким людям тримається зараз Україна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович, фракція «Батьківщина».
Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).
Прошу передати слово Михайлу Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, президіє, колеги! Вчора Верховна Рада призначила міністром оборони пана Федорова. Це правильно, бо в період війни Міністерство оборони України не може бути без очільника. Вчора він, виступаючи з цієї трибуни, сказав дуже багато важливих речей, проаналізувавши те, яка ситуація сьогодні у безпековому секторі, починаючи з недофінансування, назвав цифри, вони насправді вражаючі, кількість осіб, які перебувають у розшуку і уникають появи у ТЦК, назвав кількість осіб, які є тими, хто самовільно залишив військову частину, і дезертирів. За кожною цифрою живі люди. Дуже важливо, щоб новий міністр оборони сформував свою команду і спільно з Генеральним штабом, Головнокомом дав відповідь на запитання: чому так сталося, що велика кількість громадян України уникає мобілізації або самовільно залишає військову частину?

Верховна Рада в цьому плані зробила декілька кроків, зокрема дозволила військовослужбовцям через застосунок «Армія+» переводитися до іншої військової частини, де командир бере відповідальність за те, щоб ці особи продовжили несення служби. Чому сьогодні у військах блокується ця система? Якщо дозволили комусь брати до себе у підрозділ, то потрібно дозволити попередньому керівнику давати згоду на те, щоб особа перевелася. Необхідно змінювати систему підходів у військах, є надія, що новий міністр здійснить цю важливу роботу.

Він розпочав з недостачі фінансування. Де брати фінансування, і це завдання найвищого політичного військового керівництва держави говорити з партнерами, що основне – фінансування військового. Це не тільки грошове забезпечення, а й мотиваційний блок. Підписуєш контракт і розумієш, яке в тебе грошове забезпечення, соціальний пакет захисту твоєї родини – це забезпечення житлом та іншим. Якщо цього не буде, мобілізація знову гальмуватиметься. Щодо тих цифр, які назвав новий міністр оборони, потрібно фахово підходити, і ми надіємося, що така системна робота буде. Фінансування, а в центрі уваги має бути людина, яка ціною власного життя і здоров'я йде на фронт боронити. Очікуємо конкретних дій, а не тільки заяв.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Ми завершили виступи народних депутатів.

У мене ще є дві заяви з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Від фракції «Батьківщина» хто буде виступати?

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

Після цього виступить Буймістер. Далі, шановні колеги, ми переходимо до розгляду питань порядку денного.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Можу вам сказати, що з учорашнього дня політичне кілерство, яке затіяли проти нашої команди, продовжується. Усе, як завжди. Єдиний марафон із замовним буквально брудним нападом на мене і на нашу команду, всіх провладних блогерів, інформаційні ресурси, всіх, які тільки могли залучити, залучили. Напад такого масштабу, що, чесно кажучи, дуже згадуються часи Януковича. Нічого не змінилося: як був Янукович, так і залишився, як були безправ'я, репресії, агресії, так і залишилися. Але тут є одна правдива річ. Влада визначила мене і нашу команду як єдину реальну опозицію в Україні. Вони атакували без будь-яких правил і законів, атакували брудно і нахабно та продовжують це робити.

Скажу, що для нашої команди це вже давно перевірена історія. Саме тому жодні подібні дії, хочу на цьому чітко наголосити, не зупинять нас і ніколи не зупиняли.

Хочу заявити, що ми як боролися, так і будемо боротися проти брудної всеохоплюючої масштабної корупції, яка сьогодні охопила всі гілки влади в Україні і руйнує нашу обороноздатність, руйнує можливість України захищатися. Україна перетворена на корупційний хаб на всіх рівнях, починаючи від голови і до останнього чиновника.

Також можу твердо сказати, що ми не пропустимо за будь-якої ціни жодного законопроекту в цьому парламенті, прийняття якого руйнує суверенітет країни, з управлінням з-за меж України буде покінчено раз і назавжди. Ми будемо боротися тими методами, які знаємо. Ми не дамо вам знищити середній клас і не дамо прибити ФОПів. Розумію, що коли ми порушили це питання, атака стала ще більш махровою.

І останнє, що я хочу сказати. Ми не відмовимося від створення проукраїнської сильної команди в парламенті. Ми зараз піднімаємо прапор боротьби за Україну, за людей, за права людей, за можливість України бути і залишатися суверенною країною. Звертаюся до кожного громадянина і кожного парламентаря: давайте єднатися, тому що коаліція національної єдності – це спасіння України і від війни, і від розрухи, і від корупції.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Буймістер Людмила. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього прошу народних депутатів зайти до залу, ми будемо продовжувати нашу роботу.

Будь ласка, Людмילו.

БУЙМІСТЕР Л.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановні українці! З початку цього року ми з вами стали свідками рейдерського захоплення основної спецслужби – Служби безпеки України. Цього року 5 січня незаконно були звільнені та призначені перший заступник та заступники Голови Служби безпеки України. Позавчора Верховна Рада освятила своїм голосуванням це незаконне рейдерське захоплення.

Шановні колеги, сьогодні, в найкритичніший момент війни, спецслужба залишається обезголовленою і нелегітимною. Тому я вимагаю скасування незаконного голосування Верховної Ради України щодо звільнення Василя Малюка з посади Голови Служби безпеки України. Це єдине правильне рішення, яке дозволено Регламентом Верховної Ради України і яке нині може врятувати обороноздатність нашої держави. Окремо зазначу, що ті плівки Національного антикорупційного бюро України, які вчора побачила вся країна, можуть свідчити про те, що це голосування відбувалося під незаконними впливами. А це вже абсолютно чітка підстава для анулювання цього голосування.

Звертаюся до Голови Верховної Ради України: пане Руслане, будь ласка, я наполягаю, щоб ви прямо зараз оголосили перерву в засіданні Верховної Ради і скликали Погоджувальну раду з керівників усіх депутатських фракцій та груп для розгляду цього питання. Я вам доведу, панове, юридично, що це рішення було незаконним і що сьогодні ми не маємо права залишати спецслужбу в нелегітимному статусі. Подивіться, скільки успішних спецоперацій виконали наші хлопці, подивіться, як вони у мороз мінус 20 градусів тримають позиції на фронті. Пане Стефанчук, будь ласка, проведіть засідання Погоджувальної ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оскільки ви до мене звернулися, я вам просто... Ну не треба так руки в боки, я вам одразу дам відповідь. Не треба відповіді? Тоді продовжуємо. Дякую.

Вам потрібна відповідь? Я ще раз запитую, вам потрібна відповідь чи ні? Дивіться, ви можете не йти звідси, можете робити що завгодно. Я вас ще раз запитую: вам потрібна відповідь, чи ви просто вирішили зробити тут перфоманс?

Пояснюю вам. Відповідно до... *(Шум у залі)*. Пояснюю. Та послухайте, що я вам пояснюю, тому що перед тим, як скликати засідання Погоджувальної ради, просто треба відкрити Регламент Верховної Ради України. Це кадрове питання.

Рішення щодо кадрового питання набуває чинності одразу після його прийняття в залі. Воно не може бути заблоковано жодною постановою і всім іншим. Дякую.

Шановні колеги, ми продовжуємо нашу роботу (*Шум у залі*).
Ідемо далі.

Шановні колеги, перепрошую, ще Железняк.
Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Шановні колеги, прошу 1 хвилину вашої уваги, навіть 30 секунд. Незалежно від політичних вподобань прошу вашої підтримки для прийняття рішення. На жаль, нещодавно нам стало відомо, що Національне військове меморіальне кладовище, підкреслюю, військове меморіальне кладовище використовується зокрема для отримання фейкової броні.

Вношу пропозицію про виклик міністра у справах ветеранів Наталії Калмикової і директора державної установи «Національне військове меморіальне кладовище» завтра до українського парламенту одразу після «години запитань до Уряду» щодо оприлюднених фактів з поясненням парламенту, який з таким боєм приймав рішення про фінансування кладовища, як це стало реальним на четвертому році повномасштабної війни.

Прочу поставити цю пропозицію на голосування.

Колеги, прошу вас підтримати зараз цей виклик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка... (*Шум у залі*). Слухайте, займіться лозунгами десь там. Добре?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію Железняка Ярослава Івановича, ви її почули. Прочу народних депутатів голосувати.

«За» – 147.

Рішення не прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Разумков, так? Будь ласка, з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Руслане Олексійовичу, хочу запитати з процедури. У нас був законопроект про перейменування копійок на шаги, завдяки прийняттю якого мали виправитися фінансова спроможність держави, відбутися збереження економіки, потенціалу,

мабуть, зупинення курсу... Тут усі дуже переживали, коли ми 18 грудня його не прийняли, навіть збиралися 27 грудня, але не всі прийшли з тих, хто багато виступав у залі. Цілий тиждень минув, де цей потужний законопроект, прийняття якого мало б забезпечити існування фінансової стабільності держави? Де законопроект, прийняття якого дасть змогу повернути курс? Тому що курс летить догори...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

РАЗУМКОВ Д.О. Ні, я завершу, бо ж почав з процедури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки з процедури, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Тоді, будь ласка, надайте інформацію, що трапилося з цим законопроектом: він зіпсувався, чи в Офісі його не пускають, чи Пишний вже передумав. Коли ми все-таки повернемося до ключового законопроекту 2026 року?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фундаментальний проект закону, який зараз перебуває на розгляді Погоджувальної ради. Щойно він буде внесений, ви одразу побачите його в порядку денному. Поки, наскільки я знаю, він заблокований невеликою кількістю поправок. Дякую.

Шановні народні депутати, рухаємося далі.

Шановні колеги, ми переходимо до питань порядку денного.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність особистої картки у пульті, що на вашому робочому місці. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Сигнальне голосування, будь ласка.

«За» – 226.

Проголосували: за – 226, проти – 11, утрималися – 5.

Красота. Ви бачите, що маєте результат (*Шум у залі*). Наступний раз.

Шановні колеги... (*Шум у залі*). У вас не спрацювали кнопки в ряду? Попрошу представників Апарату: у колег чомусь не спрацювали кнопки в ряду. Теж цілий ряд не спрацювали. Будь ласка, підійдіть і розберіться.

Шановні колеги, давайте тоді, якщо можна, я ще раз проведу сигнальне голосування, а ви скажіть, у кого не спрацювали кнопки.

Шановні колеги, ще раз сигнальне голосування.

Прошу народних депутатів взяти участь у сигнальному голосуванні, повторному, але важливому, тому що кажуть, що технічно чомусь не працюють кнопки у рядах. Будь ласка, прошу голосувати.

«За» – 235.

Дякую.

Я вже бачу, що все працює. Техніка спрацювала, шановні колеги, і ми працюємо.

Перше питання – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи» ([№ 14025](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Потрібно 226 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 113.

Рішення не прийнято.

Законопроект не включено до порядку денного сесії.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки розвитку ефективного та сталого централізованого теплопостачання» ([№ 14067](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 14067 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 161.

Рішення не прийнято.

Законопроект не включено до порядку денного сесії.

Ще один законопроект, який необхідно включити до порядку денного сесії. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності управління об'єктами державної та комунальної власності з метою відновлення та економічного зростання України» ([№ 13620](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 146.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяким категоріям громадян» ([№ 13574](#)). Це друге читання.

Ситуація така: одна поправка, вірніше, дві поправки від колег з фракції «Європейська солідарність», одна поправка для врахування, ще будуть поправки Дмитра Разумкова. Правильно, Дмитре Олександровичу? (*Шум у залі*). Хто ще буде?.. Одна поправка, так? Зараз я візьму цей законопроект. Замість поправок Безуглої буде її виступ, 5 хвилин.

Дмитре Олександровичу, ви почнете з виступу? Давайте спочатку будуть виступи, добре? Зараз, секунду.

На трибуні Веніславський Федір Володимирович, який представляє цей законопроект. Зараз я проект візьму.

Секунду, Юліє Володимирівно, я знайду законопроект і всім дам слово. Треба, щоб я його побачив. Так, є законопроект.

Шановні колеги, отже, ситуація така. Ініціатор поправок Безугла – виступ 5 хвилин. Правильно? Від колег з фракції «Європейська солідарність» буде одна поправка. Ще одна поправка на підтвердження. Далі, Юліє Володимирівно, що у вас? Давайте я тоді кожному надам слово, щоб просто зафіксувати.

Юліє Володимирівно, от ви перша скажіть, що у вас, і тоді ми визначимо черговість.

Тимошенко. Будь ласка.

Увімкніть мікрофон Юлії Володимирівні. Зазначається, що ви не вставили картку, Юліє Володимирівно. Будь ласка, вставте картку.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Наша фракція наполягає на голосуванні поправок 8 і 10 для підтвердження, це ті, за якими хочуть наших студентів, починаючи з 24-х років, позбавити, по суті, можливості вчитися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, у мене є ваш лист і лист Разумкова. Я просто подивлюся, який був перший. Зараз розберуся, і тоді, чий перший, той і виступатиме.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ми просимо дати можливість висловитися щодо двох поправок одночасно, 2 хвилини, і зразу поставити їх на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Секунду. Можна попросити Апарат... Поки я дам 5 хвилин Безуглій для виступу. А ми розберемося, чий лист надійшов перший.

БЕЗУГЛА М.В. Шановні колеги, український народ! Ми розглядаємо черговий невеликий законопроект про внесення зміни до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію». Як ви пам'ятаєте, був великий проект, який опрацьовувався доволі тривалий термін, і замість того, щоб прийняти його в 2021 або 2022 році, він був опрацьований з великим запізненням. На етапі прийняття з нього були виключені норми про терміни служби, які можна було б прорахувати ще тоді, в 2023 році. Усе, що подає комітет на розгляд парламенту, це фактично поправки, які були виключені тією чи іншою мірою з первинного законопроекту.

Нагадаю, навіть базове проходження одного законопроекту в парламенті коштує платникам податків не менше 1 мільйона гривень. Тепер уявіть, скільки уже було марно витрачено коштів на такі поправки і на роботу комітету. Для чого?

З іншого боку, чому не відновлена жодним чином робота щодо термінів і ротацій? Тут теж суха звичайна математика. Якби навіть зараз відновили цю роботу, а я нагадаю, що було хоча й популістичне, однак завдання від парламенту Кабінету Міністрів України опрацювати в комітеті питання щодо визначення, у який спосіб реалізувати ротації і терміни служби.

Якщо навіть сьогодні було б поставлено завдання перед Генеральним штабом розрахувати хоча б елементарно, як це реалізувати, на це потрібно не один і не два місяці, і якби навіть були проведені розрахунки через один-два місяці, то реалізація почалася б не раніше ніж через півроку. Ось вам конкретна відповідь на те, наскільки перспективні терміни служби і ротації. Але жодної спроби зробити це в комітеті не було, зовсім. Сподіваюся, черговий перезапуск Міністерства оборони України з подальшим перезапуском військового лідерства приведе і до перезапуску роботи парламенту, зокрема комітету. Як би це не звучало, але слова «військові – не раби», «терміни служби» дуже часто використовують. Військові дійсно не раби, але, щоб конкретно дати їм шлях, потрібна робота, марудна і тиха рутинна з розрахунків щодо проведення циклу мобілізації і визначення термінів, на скільки і як людину мобілізують. Має бути хоча б спроба це зробити, розрахувати.

Звертаюся до комітету, поки ви існуєте в цьому складі, із закликом: після прийняття чергової поправки спробувати реактивувати цей процес. Попереджаю...

Другий момент. Це щодо загалом концепції мобілізації і шляху громадянина. Ми досі, крім термінів служби і ротацій, не маємо відповідей на запитання: який шлях людини, чи не вкрадуть її, коли після мобілізації відправлять до навчального центру або коли вона матиме попередню гарантію, що потрапить до того чи іншого підрозділу? Чому? Тому що сам шлях

незмінений і незрозумілий. Хто це має опрацювати? Це має опрацювати парламент разом з Кабінетом Міністрів України і Генеральним штабом, конкретно Головнокомандувачем. Усі ці елементи досі були тією чи іншою мірою неробочі. Нарешті ми маємо хоч якусь поступово сформовану візію щодо Міністерства оборони України.

Наступний етап, наголошую, – це візія і зміна військового керівництва...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі. У нас буде так, бо листи надійшли в один день, тому я надам слово Разумкову щодо однієї поправки, а тоді вам – щодо іншої.

Юліє Володимирівно, що у вас? Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я хочу виступити з процедурних питань. До того як поставити поправки на підтвердження, поставте, будь ласка, поправку 49 на врахування і дайте її авторам можливість виступити. Я не знаю, хто її представлятиме, але знаю, що поправка 49 буде ставитися на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секунду, ви не автор. До мене підійшов Бакунець і попросив слово щодо поправки 49. Юліє Володимирівно, я розберуся.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я маю на увазі, що спочатку поправки для врахування, а потім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно. Юліє Володимирівно, у Разумкова теж є поправки для врахування, не переживайте. Перед тим як перейти до поправок на підтвердження, у нас ще є поправки для врахування.

Спочатку надаю слово Дмитру Разумкову, у нього багато поправок. Ну як, відносно багато.

Дмитре Олександровичу, ми домовилися, що ви будете компанувати поправки, так?

Дмитро Разумков. Будь ласка. Які поправки і скільки хвилин?

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Руслане Олексійовичу, я спочатку стосовно логіки скажу, а потім ви обнулите час.

Наполягаю на голосуванні однієї поправки для врахування і проситиму два виступи по 5 хвилин замість кожної з вищезазначених поправок. У мене насправді їх багато, на три листи. Добре?

Тоді спочатку поправка, потім виступ, а далі колеги виступлять і ще один мій виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер поправки скажіть, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Добре. Дайте час з початку, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час з початку, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 3, 4 і 5. Наполягаю на голосуванні поправки 4.

Ми дуже багато розповідаємо про проблеми із СЗЧ, як треба забирати у людей бронювання, посилювати можливості ТЦК, бо те, що відбувається на вулиці, для влади здається не таким серйозним. Влада створила історії про індульгенцію для працівників ТЦК. Але ключовими методами, які даватимуть можливість покращити ситуацію на фронті, є: а) терміни служби, б) виплата при підписанні першого контракту, а також ротація, додаткові відпустки, додаткова мотивація, додатковий соціальний захист для родин наших військовослужбовців, які залишилися в тилу. Весь цей перелік питань дасть змогу змінити ситуацію. Насправді такі законопроекти зареєстровані нашою командою «Розумна політика».

Прошу поставити поправку 4 на голосування. Руслане Олексійовичу, додайте ще 1 хвилину, тому що лише одну дали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дві, будь ласка, ще 1 хвилину дайте.

РАЗУМКОВ Д.О. Я вимагатиму, щоб всі ці законопроекти внесли на розгляд залу і дали проголосувати. Якщо парламент за них не проголосує, це буде відповіддю Збройним Силам України. Ми маємо намагатися провести реальні зміни в армії і реально залучати людей. Коли мені розповідають, що немає людей, немає грошей... У вас понад 100 мільярдів гривень тіньовий бюджет ТЦК, 100 мільярдів. У вас у ТЦК 46 тисяч посад. Візьміть хоча б половину, знайдіть рядового Єрмака, призначте його начальником корпусу, буде цілий «єрмакорпус», і дайте йому 20 тисяч людей з ТЦК, хай вони покажуть свою ефективність на фронті.

А зараз прошу поставити поправку 4 на голосування для врахування. Вона стосується термінів служби, це те, чого чекають наші захисники як ті, хто був добровольцем, так і ті, хто служить, починаючи з 2014 року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 4. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Загалом Дмитро Олександрович сам дав відповідь на запитання: чому комітет відхилив цю законодавчу пропозицію? Оскільки предметом правового регулювання проекту

закону є Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», а Дмитро Олександрович пропонує доповнити Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу». Тобто це не є предметом правового регулювання цього законопроекту, відповідно комітет відхилив цю законодавчу пропозицію пана Разумкова.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 4 Разумкова. Вона комітетом відхилена. Автор наполягає на її врахуванні. Прошу голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Разумков – 5 хвилин, так? Спочатку виступить Разумков, 5 хвилин, а потім я буду міняти. Далі виступить Бакунець щодо своєї поправки 49.

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дивіться, ви зараз у залі бачите брехню. За всієї поваги до представника комітету, ви в цей законопроект заохали норми про те, щоб забрати бронювання у тих, хто проходить навчання з 25 років у технікумах, коледжах, вишах. Скажіть мені, будь ласка, як це стосується цього проекту закону? Ви посилаєтеся на статтю 116 Регламенту Верховної Ради України. Ви скільки провели через свій комітет законів, які не мали жодного стосунку ані до вашого комітету, тобто предметів відання вашого комітету, ані до того, що стосувалося тих законів. Можу навести вам десятки прикладів. Тоді вас це не турбувало. Коли вам потрібно, то це не закон, так треба, а коли потрібно для людей, то ви не можете, коли потрібно для військових, ви не можете, коли відбувається «беспредел» у ТЦК, ви не можете нічого зробити. Може, досить робити вигляд, що ви не можете? Ви скажіть: ми не хочемо, ми нічого не будемо робити.

Скажіть, будь ласка, ви виконуєте норми закону? Ваш комітет виконує норми закону? Насамперед це не до вас запитання, не до доповідача. Це до керівництва Офісу Президента, до Президента України, до керівника комітету. У вашому комітеті скільки уже місяців, років лежить законопроект команди «Розумна політика» про терміни служби? Скільки місяців і років? Багато.

А як ви виконуєте закон, який прийняли на початку 2023 року, що до кінця грудня 2024 року має бути закон про терміни служби? Ви собі вісім місяців відвели на те, щоб його підготувати і підписати. Уже січень 2026 року. Немає закону, ви не пускаєте проект на розгляд залу, ви самі нічого не зробили. Дуже зручно розповідати, що хлопці підуть додому, коли переможуть путіна. Так зважаючи на риторику іншого вашого члена команди, віце-прем'єр-міністра, єдине, що цих хлопців об'єднає – цвинтар, як і всю державу. Чи ви всіх хотіли у гробу бачити? Скажіть мені, будь ласка, що ви будете казати родинам тих, хто за цей час мав прийти додому, бо мав бути закон про терміни служби, але не

зможе ніколи повернутися, тому що або залишився безвісти зниклим на лінії фронту, або загинув. Що буде з їх родинами? Що буде з їх дітьми? Вони до вас у комітет можуть прийти?

Що у вас з ротаціями? Що у вас з додатковими відпустками? Що з виплатами? Ваш комітет мовчить. Ваш комітет мовчить, коли у військових третій рік поспіль зарплата 20 тисяч 100 гривень. Вам не соромно, колеги? Усім підвищують зарплати, для бронювання цифри підвищуєте, щоб людей менше могло забронюватися, ФОПів знищуєте своїми податками. За минулий рік, за 11 місяців, знищили 250 тисяч ФОПів. Нормально, нічого, закон витримає, це ж не предмети регулювання. Так давайте напишемо законопроект, візьмемо навіть наш, який лежить у комітеті, він буде регулювати і стосуватися ваших предметів регулювання. Ви лізете туди, куди треба і не треба.

Ви довели армію до ручки. Підіть поспілкуйтеся з військовими. Підіть поговоріть з тими, кого до них направляє ТЦК: людей з інвалідністю, людей з інвалідністю з дитинства, хапає людей, у кого троє, п'ятеро дітей. Постійно скандали, що хтось загинув, хтось повісився в тій «учебці». І ви знаєте, до речі, хто-хто, а доповідач точно знає, треба віддати належне, він глибоко займається цим питанням, що відбувається в тих навчальних центрах, у більшій їх частині, як там проводиться підготовка людей, якість тієї підготовки, з якою вони приїжджають до бойових підрозділів і після цього бойові підрозділи декілька тижнів їх реально готують для того, щоб вони були долучені до лав Збройних Сил України, реально долучені. Тому що приїжджають непідготовлені.

А скажіть тоді, будь ласка, про якість ваших законів щодо мобілізації. Який рівень сьогодні тих, хто в СЗЧ? Який рівень тих, хто сьогодні в розшуку? Скільки таких людей? Кількість – тисячі, сотні тисяч людей. Скільки ви, завдяки вашим законам, витратили на їх підготовку? Це все потрапило в сміття. Тому що вони забрали і форму, і бронік, і каску і стали тими, хто самовільно залишив частину, бо не будуть воювати. Замість того, щоб віддати ці кошти тим, хто дійсно готовий, хто може, хто хоче і хто знає.

Але вам не треба краще, вам треба, аби було, тому і приймаються закони. Ви вже прийняли рішення про облік з 16 років, зараз приймете рішення про те, щоб скасувати для студентів можливість навчатися після 25 років, робите все для того, щоб ці люди поїхали жити за кордон. Це сором.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Бакунець, поправка 49, наскільки я розумію, так? Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні обранці! Звичайно, цим законопроектом, який звучить так добре – щодо надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяким категоріям громадян, ми хотіли б підтримати тих, хто наважився сам, підписав контракт, і у них він закінчується, надати можливість мати ще рік відстрочки. Однак у ньому до другого читання була встановлена ще одна норма про те, щоб

обмежити можливість відстрочки від служби для студентів, яким 25 років, що викликає велику дискусію і в залі, і в суспільстві.

Прошу поставити на голосування для підтвердження, перепрошую, для врахування поправки 49 (для врахування, бо вона відхилена) про те, щоб не обмежувати за віком людей, які мають досвід і працюють на державній службі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка позиція комітету щодо поправки 49?

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Комітет відхилив цю законодавчу пропозицію групи народних депутатів, оскільки, як уже правильно було сказано, предметом правового регулювання є забезпечення права на відстрочку від призову на військову службу саме для тих, хто віком від 18 до 24 років уклав контракт, а те, що стосується інших категорій, не було предметом правового регулювання цього законопроекту. Тому комітет прийняв рішення відхилити цю законодавчу пропозицію. Крім того, це не стосується загалом питань мобілізації, а стосується питання залишення на державній службі тих, хто досяг граничного віку перебування на державній службі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 49 для її врахування. Вона внесена колегою Бакунцем та іншими народними депутатами. Комітетом ця поправка відхилена, аргументи сторін ви почули. Врахування, Павле Андрійовичу. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Шановні колеги, ідемо далі.

Разумков. Будь ласка. Разумков, що у вас? Мікрофон увімкнуто.

РАЗУМКОВ Д.О. Тільки увімкнули, Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги, я вам хронологію проведу. Але спочатку, думаю, що і від себе, і від нашої команди «Розумна політика», і від усіх народних депутатів, і від усіх громадян нашої держави я хотів би ще раз, вкотре подякувати енергетикам за їх титанічний труд при морозі мінус 20 градусів, за відсутності світла, відсутності запчастин, відсутності підтримки з боку влади. Лише на четвертий рік війни, після того, як ворог розносить нашу енергосистему, вирішили їм встановити трохи доплати, до цього всім було на них плювати, ніхто цього не робив.

Проведу ще одні паралелі. Трипільська ТЕС 11 квітня 2024 року знищена на сто відсотків. За місяць до цього Кубраков, Найєм, компанія розповідають про те, що Трипільську ТЕС захистили на сто відсотків. Куди спрямували кошти?

Далі. Заява «1 гігават до зими. Як відбудують українську енергетику» Президента Зеленського, 1 липня 2024 року. До якої зими і якого року мав на увазі Президент. Хтось у цьому залі може пояснити, де той гігават і чому нині

немає світла? Чому сьогодні в квартирах у Києві 5 градусів тепла? Чому люди сидять добами у своїх домівках, де немає електрики? Чому немає гарячої води? Не «пішов» уже той гігават разом з 1 мільярдом дерев за іншим напрямком, куди зазвичай «ходять» такі реформи.

Наступне. Заява 27 вересня 2025 року Зеленського про те, що якщо погрожують блекаутом, наприклад, столиці України, то в кремлі повинні знати, що буде блекаут у столиці росії. Я не бачу блекауту в москві, але бачу блекауту в Харкові, Одесі, Дніпрі, Києві, у великій частині нашої держави. Коли влада навчиться відповідати за свої слова?

Ви сьогодні вводите аварійну систему в енергетиці, запроваджуєте надзвичайний стан. І ключові питання.

Перше. Електроенергія насамперед спрямована на критичну інфраструктуру. Скажіть, будь ласка, ви розумієте, що мали це робити чотири роки тому, щоб у вас насамперед були заживлені лікарні, військові об'єкти, школи, виші. Сьогодні діти вчаться дистанційно, але навіть і так вони не можуть здобувати освіту, тому що вчителі не можуть підключитися і мерзнуть у тій школі, в якій сидять. Я зараз кажу про конкретні школи міста Києва, зокрема ту, де навчається моя дитина. Не можуть, бо холодно. В інших школах по щиколотку води у підвалах. Де ваша енергетика, де ваш гігават?

Друге. Ручне обмеження споживання. То ви і так це робите: у когось увімкнули, а в когось вимкнули. Що змінилося?

Третє. Скасування ринкових правил. Ви зараз під шумок будете сюди заганяти історію Міндіча. Ви мали закупити все те, що цієї зими необхідно, коли знали, що будуть руйнувати нашу енергетику в 2024 році і на початку 2025 року. А ви цього не робили, тому що вам знову, мабуть, з москви пообіцяли, що у вас усе буде добре, як на початку повномасштабки.

Четверте. Промисловість. Для великих споживачів запровадять жорсткі ліміти потужності. У них немає лімітів потужності, ви їх вимкнули к чортовій матері. У них немає можливості працювати, створювати робочі місця, платити зарплати і сплачувати податки. Ви тут «талановиті», все, до чого ви торкаєтесь, як і міністерство, і Кабінет Міністрів України, знищується, перетворюється на сміття, інше слово треба підбирати.

П'яте. Комендантська година буде скасована на частині територій, регіонів. Правильно, хай люди бігають, ви їм ще, як пропонувалося, велосипеди видайте, щоб вони крутили педалі, як динамо-машини виробляли електроенергію.

Вчора всі дуже вили, що 55 днів немає міністра енергетики і за один день рішення не прийняли. Нарешті прийняли, сьогодні Шмигаль – міністр енергетики. Де світло? Де ті п'ять на п'ять? Де тепло в квартирах у Києві? Де все це? Не можете людей забезпечити? Ви ж казали, що є міністр, хай приходить і доповідає: що ж таке він зробив за добу, що мало так чітко змінити ситуацію в державі. Вчора це була основна ідея влади, коли два дні гралися в переставляння ліжок в одному великому публічному будинку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, ваші поправки усе, правильно я розумію? Дякую.

Поправка 35. Фріз. Вона врахована частково. Я так розумію, що ви будете наполягати на повному її врахуванні.

Фріз Ірина Василівна. Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, прошу вашої уваги. Поправка 35, яку ми з колегами внесли, стосується насамперед довіри – довіри нашої молоді до держави і до влади. Ми говоримо не про те, що треба надати 12 місяців відстрочки юнакам, які уклали контракт, і він спливає за терміном, після року служби, а говоримо про те, що категорія громадян, які віком від 18 до 25 років укладають річний контракт, має право до 25 років отримати відстрочку згідно з чинним законодавством. Якщо будуть говорити, що це битиме по нашій обороноздатності, то це неправда. Кількість осіб, які нині уклали ці контракти, є незначною. Для того щоб вона збільшилася, давайте бути чесними з нашою молоддю, відстрочка має бути до 25 років.

Прошу підтримати поправку 35.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 35.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Комітет поправку 35 народних депутатів України врахував частково. У чому проблема і позиція комітету? Відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» громадяни України, які пройшли службу під час мобілізації, перетворюються із категорії призовників на категорію військовозобов'язаних. А відповідно до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» військовозобов'язані підлягають призову на військову службу.

Правова визначеність у цій нормі існує, оскільки молоді люди віком від 18 до 24 років при укладанні першого контракту розуміють, що після завершення строку річного контракту матимуть гарантоване право протягом 12 місяців не бути призваними на військову службу. Тут не порушується ані Конституція України, ані принцип справедливості.

Комітет вирішив цю поправку концептуально відхилити, але частково врахував.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 35 авторства Ірини Фріз і колег для повного її врахування. Комітетом вона врахована частково. Автор наполягає на повному врахуванні поправки 35. Позицію комітету вам пояснили. Прошу голосувати.

«За» – 127.

Рішення не прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, усі поправки для врахування ми розглянули. У нас ще є дві поправки на підтвердження.

Дмитре Олександровичу, виступ 2 хвилини, і поправку 8 ви просите поставити на підтвердження.

Юлія Володимирівна просить поставити на підтвердження поправку 10. Замість отих поправок, які у вас були, 3 хвилини виступу, і поправку 10 поставимо на підтвердження, добре.

Отже, замість своїх поправок, які залишилися, виступ Разумкова 2 хвилини, і поправка 8 на підтвердження, а також Юлія Володимирівна замість своїх поправок матиме 3 хвилини виступу, і після цього поставимо поправку 10 на підтвердження.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Зараз ми голосуємо поправки на підтвердження, тобто для того, щоб вони залишилися в тексті законопроекту, потрібно 226 голосів, не залишилися – менше 226 голосів. Прошу народних депутатів слухати уважно, бо це поправки, які комітетом враховані.

Дмитре Олександровичу – 2 хвилини, і поправка 8. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, поправка 8 не має бути прийнятою, нею забирається право на навчання. Замість того щоб подолати корупцію у вишах, замість того щоб перестати продавати дипломи у вишах, ви сьогодні хочете забрати можливість навчатися у людей, які здобувають освіту, нормально вчать. Що буде завтра, якщо ви за це проголосуєте? Ви їх відрахуєте з вишів. Вони знайдуть механізм, як або оформити бронювання, або втекти за кордон легально чи через Тису. Якщо ж ви їх заберете до війська, а вони не можуть або не хочуть воювати, то підуть у СЗЧ, але паралельно їх знову «обілетить» ТЦК.

Не розумію, як ці поправки з'явилися в цьому законопроекті. Не розумію, як це корелюється з тим, що говорив член комітету про те, що це ж не відповідає статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Дуже вас прошу бути нормальними людьми. Якщо хтось сьогодні каже, що треба забрати можливість навчатися після 25 років, то давайте тоді так: нехай усі чиновники повернуть тих, хто в них навчається за кордоном – рідних, близьких, знайомих, друзів. Ну, щоб це вже точно працювало, було законом для всіх. Там хтось з монобільшості, хто знищує українську економіку, розповідав про справедливість. То давайте повернемося до справедливості, до того, щоб не воювати просто з тими, хто не може і не хоче. Давайте не воювати з тими, хто нині реально здобуває освіту. Ви завжди намагаєтеся боротися не з контрабандою, а з посилками, не з корупцією в системі освіти, а з тими, хто здобуває освіту, не зі знищенням бізнесу, а з прагненням мінімізувати податки, не зі збільшенням кількості людей під час «бусифікації», а з покращенням умов несення служби. Не робіть помилки, не підтримуйте цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 8, яка ним врахована. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Позиція комітету щодо цієї поправки дуже проста. Насамперед конституційне право на освіту цією поправкою ніхто не скасовує, ми лише відмінюємо право на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації для тих громадян, які зловживають цим правом.

Декілька цифр. До повномасштабного вторгнення студентів віком від 25 років і старше було 30 тисяч на всю державу. На сьогодні студентів віком від 25 і до 60 років 250 тисяч. Це не реалізація права на освіту, це зловживання передбаченим правом на освіту для того, щоб отримати відстрочку від призову на військову службу і не виконувати свій конституційний обов'язок захищати Вітчизну.

Комітет просить усіх підтримати цю законодавчу поправку, оскільки вона суттєво посилює нашу обороноздатність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*).

Ні, ми проголосуємо. Дмитре Олександровичу, ми проголосуємо, а тоді з процедури.

Шановні колеги, ми обговорили поправку 8, яка, нагадую, комітетом врахована. Водночас народний депутат Разумков просить поставити це рішення на підтвердження. Доповідач пояснив логіку, за якою було враховано цю поправку.

Ставлю на голосування поправку 8 для підтвердження. Прошу голосувати. «За» – 137.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

З процедури, Дмитре Олександровичу? Тільки з процедури, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. З процедури. Добре, що процедура діє в цьому залі. Хочу подякувати усім колегам, у кого вистачило розуму і совісті цю поправку не підтримувати.

Дякую, Руслане Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, я вас прошу...

Юлія Володимирівна теж замість своїх поправок матиме виступ 3 хвилини, і поправка 10 на підтвердження. Скільки? Чотири? Добре. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Просто за все – 4 хвилини. Я з процедури зараз. Прошу об'єднати 3 хвилини виступу і 1 хвилину щодо поправки 10. Це буде спільна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, 4 хвилини замість ваших поправок, і голосуємо поправку 10. Ні, ще після цього Федір Володимирович дасть відповідь.

Поправка 10. Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі! Це ще один із сотні законопроектів, які голосуються у Верховній Раді, на винищення української нації. Свідомо, чітко проводиться ця політика як у соціальній площині, де людей винищують тими фінансами, які неможливі для існування, так і для військових, яким продовжують платити 20 тисяч гривень, на це неможливо прожити. На кожному етапі приймаються закони, які не дають українській нації шанс на життя. Цей законопроект один з тих, якими передбачається, щоб на цій землі не було ані української нації, ані української молоді. Зараз скажу, чому це так.

В основному законі зазначається, що наша молодь з 18 років, яка уклала річний контракт, змінює свій статус, по суті, на військовослужбовців. Проектом закону цим молодим людям дається 12 місяців після підписання контракту і проходження річної служби для того, щоб відпочити, і, наприклад, коли їм потім виповнюється 20 років, то з 20 років їх можна призивати без згоди, тому що вони вже мають статус військовослужбовця.

Прийняття цього законопроекту призведе до демотивації молоді підписувати контракт хоча б на один рік і йти захищати свою країну. Його не можна підтримувати, тому що він про це. Якщо молодь погодилася з 18 років піти і підписати контракт на один рік, то дайте можливість потім людині самій вибирати, хоче вона продовжити цей контракт чи ні після 12 місяців відпочинку. Цим законопроектом це право для молоді скасовується. Це означає, що ми, навпаки, послабимо нашу армію, тому що сьогодні з 18 років молодь іде, а якщо цей законопроект буде прийнятий, то молодь іти не буде, а та, що вже пішла на один рік, потім буде мобілізована без згоди. Ми знову перетворюємо нашу молодь, по суті, на ресурс безглузлого використання воїнів, які нині в армії.

Тепер щодо поправки 10. Про що вона? Хочу, щоб ви знали, що для людей, які сьогодні вчаться на всіх рівнях навчання, при досягненні 25 років, навіть якщо вони продовжують навчання в аспірантурі в будь-якому навчальному закладі, таким законом припиняється право вчитися, у них зникає можливість, по суті, мати відстрочку від служби. Тобто з 25 років, де люди не навчалися б, вони будуть забрані на військову службу, і їх навчання буде припинене. Нам треба думати про захист України на фронті, але також нам потрібно думати і про майбутнє України після війни, хто буде її піднімати, де ті молоді навчені, освічені люди, які будуть піднімати Україну. З прийняттям цього законопроекту їх просто винищуватимуть.

Перше. Прошу зараз поставити на голосування поправку 10 для підтвердження і не голосувати за неї.

І друге. Прошу не голосувати за цей законопроект, поки з нього не будуть виключені дискримінаційні норми стосовно тих наших молодих патріотів, які хочуть добровільно з 18 років підписати контракт про захист України.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету щодо поправки 10.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Насамперед хочу сказати, що пані доповідачка дезінформувала зал і суспільство. Якщо ми не проголосуємо сьогодні за цей законопроект, то молоді люди віком від 18 до 24 років, які уклали контракт, автоматично перетворюються на військовозобов'язаних і на наступний день після завершення контракту мають бути призвані на військову службу. А ми на сьогодні цим законопроектом, навпаки, даємо їм гарантоване право 12 місяців не служити. Зараз, якщо ми не проголосуємо, то вони на наступний день підуть служити, Юліє Володимирівно, тому не дезінформуйте громадян.

Щодо поправки 10. Це знову-таки поправка стосовно здобувачів освіти. Позицію комітету я вже висловив.

Цей законопроект потрібно обов'язково приймати, тому що в іншому випадку ми позбавимо людей, у яких закінчується контракт, права на відпочинок. Вони будуть далі продовжувати службу. Ви цього хочете? Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дуже прошу вас. Дискусія буде так: одна сторона висловлюється, друга сторона висловлюється, зал визначається. Не може бути так, що одна сторона висловилася, друга – висловилася, а потім ще одна сторона – починається бардак. Ми вислухали дві сторони. Зал приймає рішення. Усе. Ви почули позицію обох сторін, у вас є свої знання.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 10 авторства Завітневича і колег з комітету. Я так розумію, що весь комітет підписав... Перепрошую, ця поправка авторства Бабака, то попередня була Завітневича. Ще раз перепрошую. Поправка Бабака.

Шановні колеги, позицію вам пояснили. Поправка врахована редакційно. Саме в цій редакції я поставлю рішення комітету на підтвердження.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 10 у тій редакції, в якій вона врахована, тобто редакційно, для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 160.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Немає... Можу тільки з процедури. Ні, з процедури. З процедури, Дмитре Олександровичу, коротко, і переходимо до голосування. Друзі, я вас прошу.

Разумков – з процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, з процедури. Або доповідач сказав неправду – 300 і 200 тисяч, або покажіть, будь ласка, документ. Наскільки мені відомо, вам не дали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не з процедури. Стоп! Друзі, все. Переходимо до прийняття рішення (*Шум у залі*). Досить.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Шановні друзі, будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяким категоріям громадян» ([№ 13574](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 202.

Рішення не прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту на повторне друге читання. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Дякую (*Шум у залі*).

Шановні колеги, будь ласка. Гетманцев. Секунду.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Гетманцев – з процедури. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, хочу, щоб ви звернули увагу на дуже важливе питання, дуже важливу проблему, яка сьогодні виникла в суспільстві та пов'язана з попереднім законопроектом. Це мобілізація і так звані лакшері броні, коли на державних підприємствах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. З процедури, будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Я обґрунтовую свою пропозицію викликати міністра. Коли на державних підприємствах, зокрема в державній установі «Національне військове меморіальне кладовище», є фейкові броні на чортів, які сидять у тилу і займаються казна-чим, замість того щоб іти служити.

Я дуже поважаю Калмикову, але прошу викликати її у перший вівторок лютого на наше засідання під час відкриття сесії, щоб вона доповіла, що відбувається на підпорядкованому підприємстві і, власне, коли завершиться ця проблема фейкових бронювань. Це взагалі підриває справедливість у нашому суспільстві, підриває основи мобілізації, а врешті з цим треба покінчити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиція Данила Олександровича зрозуміла. Він скористався статтею Регламенту Верховної Ради України для того, щоб

запросити шановну пані міністра з доповіддю щодо питань бронювання на підприємстві, яке належить до відання відповідного міністерства.

Ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 217.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, тепер можна попросити вас про одне? Річ у тому, що до мене через півгодини приїжджає спікер латвійського парламенту. Прохання щодо одного з питань, яке стосується української мови, у нас воно стоїть третім. Можна вас попросити змінити черговість розгляду питань порядку денного та перейти зараз до цього проекту постанови? Можна? І чи можна без обговорення прийняти цей проект постанови? Не можна.

Добре, тоді давайте спочатку змінимо черговість розгляду питань.

Шановні колеги, можемо без обговорення? Я вас прошу, просто мушу вже піти. Дякую.

Галино Миколаївно, спочатку проголосуємо цю пропозицію.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід зараз до розгляду проекту постанови № 14334. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, дякую, що ви дозволили без обговорення.

Зараз приймемо, Галино Миколаївно, а тоді...

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту Постанови «Про посилення ролі української мови в утвердженні Української держави» ([№ 14334](#)) до порядку денного. Прошу голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови № 14334 у цілому з урахуванням пропозицій комітету, викладених у висновку, та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Дякую, вельмишановні колеги.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Галина Миколаївна Третякова – з процедури. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я переговорила з усіма керівниками фракцій і груп та пропоную зараз змінити черговість розгляду питань порядку денного, перейти до розгляду законопроекту № 14141 і прийняти його теж без обговорення. Давайте зробимо всім добре, впровадивши електронний трудовий договір.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, не буде заперечень щодо цього?

Тоді ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід зараз до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо електронного документообігу при працевлаштуванні» ([№ 14141](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо електронного документообігу при працевлаштуванні» (№ 14141) до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо електронного документообігу при працевлаштуванні» (№ 14141) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

З процедури – Артур Володимирович. Що у вас? Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний

Руслане Олексійовичу, якщо вже пішла така тенденція, що ми одразу голосуємо... До речі, дякую всім колегам за прийняття постанови на підтримку державної мови. Я також прошу і щиро звертаюся до колег з пропозицією підтримати зміну черговості розгляду питань та прийняти в першому читанні законопроект № 11328 без обговорення.

Щиро вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніхто не заперечує проти Європейської конвенції? Ніхто не заперечує.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про зміну черговості розгляду питань порядку денного і перехід зараз до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою приведення їх у відповідність з вимогами Європейської конвенції про захист домашніх тварин» ([№ 11328](#)) без обговорення. Змінюємо черговість розгляду. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою приведення їх у відповідність з вимогами Європейської конвенції про захист домашніх тварин» (№ 11328) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Далі ми переходимо до ратифікацій, шановні друзі.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про ратифікацію Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо проекту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Реконструкція Татарбунарської та Кілійської зрошувальних систем» ([№ 0350](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту закону за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 192.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова заступника міністра розвитку громад та територій України Ковальчука Костянтина Олексійовича. Будь ласка, Костянтин Олексійовичу.

КОВАЛЬЧУК К.О., заступник міністра розвитку громад та територій України. Добрий день, шановний пане Голово, шановні народні депутати! На ваш розгляд вноситься проект Закону України «Про ратифікацію Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо проекту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Реконструкція Татарбунарської та Кілійської зрошувальних систем» (№ 0350), поданий Кабінетом Міністрів України.

Цим законопроектом пропонується ратифікувати Грантову угоду між Урядом України і Урядом Італійської Республіки, яка була підписана 10 липня 2025 року в місті Римі, з метою реалізації проекту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області».

Загальний обсяг фінансування за цією Грантовою угодою становить 6 мільйонів євро. В рамках реалізації проекту ці кошти спрямовуються на підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва, адаптацію до змін клімату та покращення соціально-економічного розвитку регіону.

У рамках цього проекту передбачено здійснення комплексу заходів з модернізації та реконструкції двох ключових зрошувальних систем Одеського регіону. Проект передбачає реконструкцію ключових елементів зрошувальних систем, зокрема модернізацію насосного обладнання, очищення зрошувальних каналів, впровадження автоматизованих систем управління. Очікується, що завдяки цим заходам буде розширено площу зрошення, оптимізовано використання водних ресурсів, що пожвавить аграрну діяльність у регіоні.

Ратифікація цієї угоди є важливим кроком для зміцнення відносин між Україною та Італією і сприятиме ефективній реалізації проекту, який має стратегічне значення для забезпечення продовольчої безпеки, а також підвищення стійкості аграрної економіки Одеського регіону.

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Вінтоняк Олену Василівну. Будь ласка, Олено Василівно.

ВІНТОНЯК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги, шановний пане Голово! На ваш розгляд пропонується внесений Кабінетом Міністрів України проект Закону «Про ратифікацію Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо проекту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Реконструкція Татарбунарської

та Кілійської зрошувальних систем». Проект акта розроблено за ініціативою Міністерства розвитку громад та територій України.

У рамках проведення Міжнародної конференції з питань відновлення України, яка відбулася в Римі, 10 липня 2025 року було підписано цю Грантову угоду.

Прийняття цього законопроекту створить правові підстави для реалізації зазначеного проекту, що має на меті сприяти підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва, адаптації до змін клімату та покращенню соціально-економічного розвитку Одеського регіону.

Ратифікація Грантової угоди забезпечить виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності. Реалізація акта матиме вплив на надходження та витрати державного і місцевих бюджетів.

Варто зазначити, що загальний обсяг залучених грантових коштів уряду Італійської Республіки для реалізації цього проекту становить 6 мільйонів євро, які надзвичайно важливі для розвитку регіону. Також слід звернути увагу, що додаткових вимог щодо відсоткової участі України під час реалізації проекту не передбачається.

З урахуванням вищезазначеного Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу ухвалив рішення внести законопроект на розгляд Верховної Ради України і рекомендувати прийняти його за основу та в цілому. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу для обговорення цього проекту закону записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже важливе рішення. Закликаю всіх підтримати – підтримати Одещину, Одесу. Це дуже важливо, це і наступне питання.

Знаєте, хочу звернути вашу увагу, що мені як одеситу дуже прикро сказати вам, що якимось про Одесу в нашому залі згадують, взагалі в Києві, дивлюся: як треба щось вкрасти в порту – в Одесу, на митниці щось вкрасти – в Одесу, прислати в Одесу якогось чергового «парашутиста», невідомо звідки, щоб він покерував і трошки пограбував. Клас! А як в Одесі був блекаут – нуль. Нуль!

У цьому залі ніхто не говорив навіть про Одесу. Ну що, є Одеса, немає Одеси. Була Одеса в блекауті добу, другу, третю, четверту, досі Фонтанка та інші населені пункти, багато будинків у самій Одесі без світла, тепла, нічого немає. Ні, це вже нецікаво, цим ніхто не займається. Як «поюзати» Одесу, то так, будь ласка, а як зайнятися, допомогти, протягнути руку, обговорити тут, що робити... Наші морські ворота, наша житниця, наше виноградарство, те, що залишилося сьогодні під контролем України, наші транзитні шляхи, наша інформаційна політика, наша Бессарабія – де це все? Де програми, де увага, де робота для Одеси, з думкою про Одесу?

Закликаю, давайте пам'ятати, що Україна – це не тільки Печерські пагорби. Раніше говорили про Київ, а тепер і Київ, здається, уже нікого не цікавить, теж у блекауті, і треба вибивати з Прем'єрки, щоб хоч сказали три слова, що тут буде. Україна – це не тільки три будівлі на Печерських пагорбах, ніколи не забувайте цього!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Божкову Олександрю Валерійовичу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БОЖКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олені Вінтоняк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Вінтоняк. Будь ласка.

ВІНТОНЯК О.В. Дякую за надане слово. Ще раз хочу наголосити, що, власне, цей законопроект, ця ратифікація спрямована на роботу з Одеською областю: покращення, реконструкцію, відновлення зрошувальних систем, що дасть можливість і поліпшити ситуацію в сільському господарстві. Знову-таки звертаю увагу, це 6 мільйонів євро, а кожна копійка дається так важко. Нам потрібно зараз мобілізуватися і проголосувати цю ратифікацію для того, щоб якомога швидше ці кошти могли надійти до державного бюджету і можна було б до початку сільськогосподарських робіт впроваджувати цей проект, а також безпосередньо відновлювати зрошувальні системи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська. Будь ласка. Шановні колеги, після цього виступу голосуємо.

БОБРОВСЬКА С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Колеги, знаєте, мене давно так не трусило, я не можу зрозуміти, який батіг потрібен фракції «Слуга народу», що не дала 40 відсотків голосів під час голосування законопроекту, де ви дітям віком від 18 до 25 років, яким запропонували контракт, не надали після року піхотних (штурмових) посад відстрочки на 12 місяців.

Ви взагалі читаєте, за що голосуєте? Одна історія, коли ви збили поправку про професійно-технічні училища для людей віком після 25 років, 200 тисяч ухилиянтів, бо ваші округи наповнені тими, які вчаться в ПТУ. Ви не відпустили людей, які прослужили, які шукали контракт і можливість служити, додому на 12 місяців відпочити. Ви нормальні?!

Ви підійшли до Президента, підсунули історію про виїзд молодих людей віком від 18 до 25 років, вони виїхали, інші підписали контракт на рік, і ви їх не відпускаєте. Ви взагалі при своєму розумі чи вам треба, щоб телефонували Арахамія, Буданов, Єрмак, Мотовиловець, нагинали, і тільки тоді ви даєте голоси?

Колеги, ви читаєте військові проекти законів? Це просто ганебно. Вважаю, що прізвища тих, хто не голосував за цей законопроект, мають бути розвішані в кожному бліндажі. Ви у хаті не можете витримати холод взимку в Києві, тепер уявіть, що відбувається на Харківщині і в Херсоні, ви добу не відсидите в цих окопах. Просто ганьба вам всім! Треба ще сюди Сирського, Содоля і всіх, тоді вам стає страшно і ви голосуєте. Просто ганебно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми... А, ще Наливайченко – 1 хвилина, і після цього голосуємо. Будь ласка.

Прошу народних депутатів підготуватися.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Сьогодні в парламенті дуже важливе питання для української одеської землі, для одеської громади, щоб грантова, тобто безвідсоткова безповоротна допомога наших європейських партнерів зберегла і повернула можливість жити на Одещині, зрошувати землю, оновити насоси, очистити канали, повернути найдорожче – перспективу життя. Фракція «Батьківщина» обов'язково проголосує за ратифікацією цієї угоди.

Ми також дякуємо європейським партнерам і закликаємо: будьте з нами, підтримуйте українців, відновлення України, але рішуче і без додаткових умов, зволікань і так далі, підтримуйте українські Збройні Сили, а не відкладайте такі рішення на другий, третій та інші квартали. Тут і зараз партнерство та допомога Україні для нас дуже важливі.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Прошу народних депутатів підготуватися до голосування. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця. Давайте я все-таки скористаюся статтею 28 Регламенту Верховної Ради України і проведу сигнальне голосування.

Галино Миколаївно, займіть своє місце. Шановні друзі, займіть, будь ласка, свої місця. Що з цих слів ви не зрозуміли?

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні за цей законопроект. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 233.

Шановні колеги, будь ласка, залишайтеся на своїх місцях.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо проекту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Реконструкція Татарбунарської та Кілійської зрошувальних систем» ([№ 0350](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, до мене тільки що підійшла наша колега Шуляк. Вона сказала, що вчора обговорила зі всіма представниками фракцій і груп те, що ми не виправили неузгодженості у тексті прийнятого закону відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України. Дуже вас прошу: давайте проголосуємо про повернення до цього питання і все-таки приймемо рішення, тому що на кону стоять великі гроші для України. Прийняття закону – це умова для надання нам міжнародної фінансової допомоги, потрібно підписати його так, як має бути.

Шановні колеги, керуючись статтею 48 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до статті 131 Регламенту ставлю на голосування пропозицію про проведення повторного голосування без обговорення. Прошу народних депутатів голосувати, щоб я міг підписати закон так, як має бути.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одразу ще одне. До мене звернувся Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з пропозицією усунути неузгодженості у прийнятому Верховною Радою України 13 січня 2026 року Законі України «Про основні засади житлової політики» (проект [№ 12377](#)).

Відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України ця пропозиція вноситься мною на розгляд Верховної Ради України. Необхідні матеріали вам були надані. Згідно з частиною четвертою статті 131 Регламенту Верховної Ради України обговорення питання не проводиться. Переходимо одразу до прийняття рішення.

Шановні народні депутати, ставлю на голосування пропозицію, ініційовану Комітетом з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, про усунення неузгодженостей у прийнятому Законі України «Про основні засади житлової політики» (проект № 12377). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Дякую.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Тоді я підписую закон з урахуванням усього того, що тут було прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про ратифікацію Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо програми «Відновлення та збереження культурної спадщини Одеського регіону» ([№ 0352](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 193.

Рішення прийнято.

Можемо без обговорення, шановні колеги?

Шановні колеги, займіть свої місця, будь ласка, готуємося до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо програми «Відновлення та збереження культурної спадщини Одеського регіону» (№ 0352) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про ратифікацію Договору про спільні закупівлі заходів медичного захисту» ([№ 0354](#)).

Можемо без обговорення? Артуре Володимировичу, втратимо.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 185.

Рішення прийнято.

Скажіть, будь ласка, шановні колеги, чи бажає хтось, представники якоїсь фракції, крім «Європейської солідарності», виступити? Ні. Якщо я дам колезі з фракції «Європейська солідарність» 2 хвилини на виступ, і одразу проголосуємо, то нормально буде? Прошу не розходитися, бо через 2 хвилини ми голосуємо.

Хто виступить від фракції «Європейська солідарність»?

Іванно Орестівно, будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Колеги, очевидно, що ми як фракція «Європейська солідарність» будемо підтримувати цю ратифікацію. Ідеться про Угоду між Урядом України та Урядом Словацької Республіки про технічне і фінансове співробітництво. Це добре, тому що це додаткова можливість отримати кошти від однієї з країн-сусідок, країни – члена Європейського Союзу.

Хочу сказати про інше. Ми звертаємося до всього світу, постійно звертаємося до наших партнерів про надання технічної, гуманітарної, військової, економічної, фінансової допомоги. Добре, що наші партнери ідуть нам назустріч. Наша головна відповідальність полягає в тому, щоб ми контролювали використання коштів, які отримуємо, чи то грантові, чи ті, що надаються нам на кредитних умовах, знали, що кожна гривня вкладається, кожен шаг робиться для того, щоб, дійсно, забезпечити нагальні потреби наших людей. На сьогодні так не відбувається. Нам потрібно дбати про посилення контрольної функції Верховної Ради України щодо використання зокрема різних типів технічної допомоги з боку наших партнерів.

Дякую і прошу всіх також підтримати цю ратифікацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця і підготуватися до голосування. Шановні народні депутати, давайте не нервувати Михайла Борисовича.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Договору про спільні закупівлі заходів медичного захисту» ([№ 0354](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання теж ратифікація. Можемо без обговорення? Артуре Володимировичу? Не можемо.

Отже, наступний проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Польща про діяльність *Bank Gospodarstwa Krajowego* в Україні» ([№ 0355](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 174.

Рішення прийнято.

Скажіть, будь ласка, хтось буде виступати щодо цього законопроекту? Будуть, так? Мені складно зрозуміти, бо там рука догори і рука, що ні. Будуть. Чи можемо так?..

Добре, тоді, шановні колеги, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

А я передаю право вести засідання Олександрю Сергійовичу, тому що, перепрошую, як і говорив, мушу йти. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Прошу передати слово Вінтоняк Олені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вінтоняк. Будь ласка.

ВІНТОНЯК О.В. Дякую. Я вже не виходжу на трибуну, щоб не затягувати час.

Колеги, прошу підтримати ратифікацію. Цей законопроект розроблений з метою здійснення внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності цією угодою для того, щоб в Україні почав діяти *Bank Gospodarstwa Krajowego*, польський банк. Ратифікація цієї угоди створить правові підстави для діяльності цього банку. Банк зможе надавати уряду України, державним і приватним установам та організаціям фінансову та технічну допомогу у формі позик або інших фінансових інструментів. Також ми маємо не забувати, що, звісно, коли банк почне діяти, будуть створені додаткові робочі місця, будуть додаткові надходження до державного бюджету.

Прошу не розходитися і проголосувати за цей законопроект. Це важливо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую, колеги. Ми, звичайно, підтримуємо цей проект закону, що дасть змогу працювати в Україні *Bank Gospodarstwa Krajowego*, відкриє для нашої держави, українського бізнесу доступ до кредитів, фінансової допомоги і грантових програм, спрямованих на відновлення та розвиток. Польща вкотре демонструє стабільну підтримку України і зацікавленість у нашій повоєнній відбудові.

Водночас хочу звернути увагу на кілька ключових факторів, які визначають українсько-польські відносини на найближчий рік.

Перше. Міжнародні ініціативи щодо мирного врегулювання російсько-української війни за участю США і європейських партнерів, де питання гарантій безпеки залишається для нас центральним.

Друге. Досягнення внутрішнього консенсусу в Польщі стосовно політики щодо України між урядом Дональда Туска, Президентом Каролем Навроцьким і політичними силами, включно з партією «Право і справедливість».

Третє. Підготовка і успішне проведення Конференції з питань відновлення України у Гданську влітку цього року.

Четверте. Ефективність заходів польського уряду щодо протидії антиукраїнським настроям і російській дезінформації, які, на жаль, мають місце.

П'яте. Проведення пошукових робіт і ексгумації згідно з комюніке Міністерства культури України, Міністерства культури і національної спадщини Республіки Польща щодо результатів діяльності українсько-польської робочої групи у справах гідних поховань у 2025 році.

Обговорюючи ці питання, ми маємо діяти єдиним голосом, і роль парламентської дипломатії тут є визначальною.

Цього тижня ми приймали в Україні делегацію з Польщі: заступника міністра закордонних справ пана Босацького, представників Сейму на чолі з новообраною головою польсько-української групи Катажиною Круляк. Ми провели змістовні зустрічі, я вдячний польським колегам за те, що ані морози, ані відключення світла, ані бомбардування не стали перешкодою для цього. Сподіваюся, наша співпраця буде поглиблюватися, а парламентська дипломатія залишиться важливим інструментом зміцнення українсько-польських відносин і не буде нівелюватися нашою владою.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Прошу передати слово Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Зазначу, що фракція «Батьківщина» підтримує ратифікацію угоди про діяльність польського банку. Водночас хочу сказати, колеги, що немає якихось прямих відповідей, коли ми голосуємо за проекти законів, військових законів. Людина у 18 років підписала контракт, і ви сьогоднішнім голосуванням за законопроект не відпустили її після закінчення контракту. Ви не відпустили людей, які вже чотири роки захищають Україну в окопах. Ну немає таких рішень, коли ми не можемо домовитися. Нам не можна тримати людей. Це перше.

Друге. Колеги, людина ніколи в житті не вчилася, а тут у 35, 42 чи 45 років вирішила навчатися. Таких людей з 30 тисяч з'явилося 250 тисяч. Як ми дивимося в очі тим, хто сидить в окопах? Як? Ми демотивуємо тих, хто йде сьогодні в армію.

Не можна не голосувати за такі закони. Вони, колеги, не мають червоного або білого, бо одні люди в окопах, а інші, вибачте, – мають відстрочку, бронювання і так далі. Важливо приймати такі закони. Військові чекають, для них це мотиватор, для них це термін служби. Потрібно зібратися і подумати, як швидко виправити ситуацію. Те саме стосується й інших військових проектів законів. Що за вожжа вам під хвіст потрапила, коли ми не проголосували за такі закони, колеги?

Хочу просто, щоб ми з вами відверто зрозуміли одну річ. Якщо ми як комітет на сьогодні пропонуємо людям після контракту відстрочку, то це має означати відстрочку. Коли Федір Веніславський каже, що людина, навіть якщо вона прослужила рік, змінює статус із резервіста на військовозобов'язаного, то послухайте, чому тільки рік і так далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков – з процедури. Будь ласка.

Далі, колеги, будемо голосувати. Запросіть народних депутатів до залу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Колеги, тут усі дуже переживають стосовно того, що не скасували відстрочку для студентів. То давайте тоді далі підемо, ми ж за справедливість, давайте скасуємо... Ніколи не був міністром енергетики, став міністром енергетики, давайте і там заберемо відстрочку. Давайте стосовно народних депутатів подумаємо. Ми ж тут усі дуже за справедливість. Вважаю, що на фронті будуть чекати половину народних депутатів. Давайте подивимося, що з державними підприємствами, де заховали «говорящие рты» Офісу

Президента, що з Офісом Президента. Про справедливість. Давайте подивимося, що з Кабінетом Міністрів. Про справедливість. Давайте подивимося, що з наглядовими радами, де до справедливості плюс 300 тисяч. Тут усі дуже справедливі, але коли себе стосується, то одразу забувають, що таке справедливість.

Повірте мені, якщо ви просто відправите людей, які не будуть готові, замість того щоб забезпечити грошима, озброєнням і якісним проходженням служби, нічого не буде на фронті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми переходимо до голосування, колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Шановні колеги, не знаю, на жаль чи на щастя, але ваші місця в цьому залі поки не там. Ви не члени уряду, займіть, будь ласка, місця народних депутатів. Я не проти, лише фіксую ситуацію.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Польща про діяльність *Bank Gospodarstwa Krajowego* в Україні» ([№ 0355](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Ми не перекладаємо такі власні назви, так? Добре. Прошу голосувати.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Шановні колеги, зважаючи, що це ратифікація, а у нас немає визначеної процедури, що робити в цій ситуації, у мене є пропозиція направити проект закону на повторне перше читання, щоб ми не втрачали час на перереєстрацію і так далі.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту на повторне... (*Шум у залі*). Сигнальне голосування? (*Шум у залі*). Ні, я не можу це раз поставити, це неможливо.

З процедури – Разумков.

Ми вдруге не поставимо, це точно (*Шум у залі*). Повернути суб'єкту права?.. Спочатку треба запропонувати направити на повторне перше читання.

Разумков – з процедури. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Немає першого, немає другого читань. Ви не можете направити ані на перше, ані на друге читання. На жаль, законопроект відхилено. Перереєструйте, наступного разу приймемо. У будь-якому разі це вже буде наступне засідання, яке відбудеться в лютому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А суб'єкту ми можемо повернути?

РАЗУМКОВ Д.О. Навіщо? Це матиме поганий вигляд, якщо ви повернете.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто це нічого не дасть. Добре, тоді законопроект відхилено.

Шановні колеги, я бачу, що в нас проблеми з потенціалом.

Мезенцева-Федоренко – з процедури. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»).* Колеги, це як мінімум означає, що частина народних депутатів не встигла зайти до залу, таке буває. Можливо, біологічні потреби в когось.

Питання важливе, фінансове, поєднує інтереси і закордонних українців, їх понад 7 мільйонів, вони користуються цими функціями банків.

Куди ви збираєтеся, колеги, з курточками? Я нічого не можу зрозуміти.

Пане Голово, прошу провести сигнальне голосування і, якщо ми можемо, повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи. Це як мінімум буде більш пристойно, ніж відхилити наш з партнерами законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вже визначилися.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Пане Голово, вибачте, у мене ще є 12 секунд. Хочу звернутися до прикладу роботи попереднього скликання Верховної Ради: переголосувати 12 разів, закликати колег до залу, щоб прийняти рішення, таке вже було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Члени Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп, можете підійти до мене, будь ласка? Андрію Вікторовичу, можете підійти?

Колеги, не розходьтесь, будь ласка. Запросіть усіх, хто вийшов, зайти. Зараз Погоджувальна рада прийме рішення, і ми переголосуємо.

Андрію Вікторовичу, підійдіть, будь ласка. Мотовиловець Андрій Вікторович. Можна вас на секунду?

Княжицький – з процедури. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні колеги, це насправді надзвичайно важливе політичне питання. Люди, яких немає зараз у залі, виявляють повну безвідповідальність зокрема до європейської підтримки України. Хочу також сказати, що у декількох колег з фракції «Голос» – і це сьогодні не вперше – не спрацювали картки.

Абсолютно переконаний, що ми можемо повернутися до голосування про направлення законопроекту на повторне перше читання, щоб комітет швидко вніс його на розгляд. Якщо ми зараз не приймемо рішення, особливо після візиту групи співпраці, за тієї непростой ситуації, яка є з підтримкою України і відносинами з Польщею, це буде розцінюватися як поганий політичний сигнал.

Ми маємо бути відповідальними. Згідно з Регламентом Верховної Ради України, зважаючи, що не спрацювали картки у колег, потрібно проголосувати пропозицію про направлення цього проекту закону для підготовки на повторне перше читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця. Зараз ми проведемо сигнальне голосування. Ми ще не закінчили з цим питанням, у нас є стаття 200 Регламенту Верховної Ради України, я вам її процитую. Спочатку проведемо сигнальне голосування (*Шум у залі*). Жодна пропозиція, просто мені треба зрозуміти, скільки в залі людей. Можемо?

Шановні народні депутати, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні, натиснувши зелену або будь-яку кнопку. Прошу голосувати.

«За» – 210.

Шановні колеги, у нас немає потенціалу для прийняття рішень.

По фракціях і групах покажіть, будь ласка.

Артуре Володимировичу, чим вам ця інформація допоможе?

Мезенцева-Федоренко – з процедури. Будь ласка (*Шум у залі*).

У нас немає... Ми провалимо і наступну пропозицію.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Пане Голово, я бачу потенціал, колеги заходять до залу з документами. Напевно, вони обговорювали поправки поза межами залу.

Пане Голово, подзвоніть у дзвоник, попросіть працівників Апарату подзвонити у дзвоник, будь ласка, і проведіть ще одне сигнальне голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Працівники Апарату, подзвоніть у дзвоник, для пані Марії так буде спокійніше.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за плідну роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні.

Тримаємо стрій! Слава Україні!